

Joan Ollé retorna a Mercè Rodoreda

A començament dels anys 60 i des del seu exili suís, Mercè Rodoreda va presentar les seves novel·les *La plaça del Diamant* i *La mort i la primavera* –escrites simultàniament– al Premi Sant Jordi, les quals no van ser considerades pels seus respectius jurats. La primera, actualment traduïda a més de 30 llengües –i que vaig adaptar i estrenar ara fa 15 anys– és, inqüestionablement, una de les ficcions de la narrativa catalana del segle XX més reconegudes internacionalment. Pel que fa a la segona, Rodoreda la descriu així en una carta del 1961 al seu editor i amic Joan Sales: «*La mort i la primavera* és molt bo. Terriblement poètic i terriblement negre. Amb el meu estil d'ara, primera persona i procurant dir les coses de la manera més pura i inesperada. Serà una novel·la d'amor i de soledat infinita. Quan us donaré *La mort...* us donaré una obra mestra». Una «obra mestra» que Rodoreda va anar reescriuint fins a la seva mort, a la primavera del 1983, i que va ser «acabada», sense afegir-hi ni una sola paraula, per la seva amiga Núria Folch, vídua de Sales, i publicada l'any 1986 com a «darrera versió contínua», text sobre el qual he basat l'adaptació teatral.

Si *La plaça del Diamant* tracta en to realista la Barcelona de la dictadura, la república, la guerra i la postguerra, *La mort i la primavera* està situada en un petit i al·lucinat poble de muntanya fora del temps i de la geografia, sense escola ni església però amb un riu que el travessa per sota, on els seus habitants es regeixen per lleis terribles que ens podrien recordar societats primitives, però també i sobretot –com han anotat alguns estudiosos de l'obra– la inhumana crueltat que presidia la vida –i la mort– als camps de concentració i extermini nazis que Armand Obiols, company sentimental de Rodoreda, va conèixer de prop.

Rodoreda, cronista o visionària? Han estat vençuts els bàrbars, o el mal ens és congènit?

Joan Ollé, setembre del 2019